

NBA NIEUWS

Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Meeste oob-kantoren op schema invoering verbeterplannen

De meeste grote en middelgrote accountantskantoren liggen op schema met het invoeren van maatregelen die de kwaliteit van de accountantscontrole moeten verbeteren. Maar er zijn ook maatregelen die om extra aandacht vragen.

Dat blijkt uit de nieuwe 'NBA Monitor Publiek Belang': een online tool, die de implementatie van de kwaliteitsmaatregelen zichtbaar maakt.

Tussenschappen afgerond

Van de stappen die per 1 juni 2015 door de betrokken kantoren afgerond moeten zijn ligt 95 procent op schema, zo blijkt uit de monitor. De deadlines zijn door de NBA in overleg met de kantoren vastgesteld. De kantoren

zijn zelf verantwoordelijk voor invulling van de gegevens. Gemiddeld is eenderde van het aantal activiteiten, benodigd voor de volledige implementatie van het plan, uitgevoerd. Inmiddels hebben acht van de negen kantoren met een oob-vergunning het belonings-, promotie- en beleggingsbeleid geëvalueerd. Zeven kantoren hebben intern opdracht gegeven voor de invoering van de zogenaamde *clawback*-regeling. En zeven kantoren hebben de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling verstevigd.

Aandacht

Met name de invoering van een eigen raad van commissarissen vóór 1 januari 2016 heeft nog aandacht. Een aantal kantoren beschikt al over

een werkende raad, een ander deel is nog bezig met de profielschets en mandaat daarvan. De herziening van het belonings- en beleggingsbeleid ligt nog niet bij alle kantoren op schema. En bij de uitwerking van de *clawback*-regeling zijn ook nog vraagstukken op te lossen.

NBA

Ook de NBA heeft een aantal stappen gerealiseerd. Zo is een nieuwe beroepsstandaard ingevoerd die het afgeven van een uitgebreide controleverklaring bij organisaties van openbaar belang (oob's) verplicht stelt. Ook zijn twee handreikingen ter consultatie voorgelegd: over overdracht tussen huidige en opvolgende accountant en over de publie-

Veel reacties op beroepseed voor accountants

De allereerste maatregel (1.1) uit het rapport *In het publiek belang* betreft de invoering van een beroepseed voor accountants.

Na overleg met ledengroepbesturen en derden heeft het bestuur van de NBA in een enquête twee tekstversies gepresenteerd aan de leden. Daarbij is gevraagd om een voorkeur voor één van beide varianten uit te spreken.

Het grote aantal respondenten maakt duidelijk dat de eed leeft onder de leden. Niet iedereen is er echter direct van overtuigd dat een eed nodig is. De Novak heeft via Accountant.nl een eigen tekstversie gesuggereerd. De NBA wil nog voor 1 januari 2016 de beroepseed voor accountants invoeren.

NBA NIEUWS

ke rapportage van kwaliteitsfactoren (zoals partner-staf ratio en opleidingsuren per medewerker). Naar verwachting verschijnen de komende maanden de eerste transparantie-verslagen waarin kantoren over deze kwaliteitsfactoren rapporteren. De invoering van maatregelen om het lerend vermogen te verbeteren roept nog de nodige vragen op, net als de totstandkoming van een beoordelingsverklaring bij het directie-verslag. Rond deze thema's organiseert de NBA de komende maanden publieke consultaties en discussies met belanghebbenden.

Planning 2015

Nog dit jaar is de invoering van een aantal maatregelen bij de kantoren

gepland. Naast de invoering van de raad van commissarissen betreft dat onder andere het uitvoeren van een cultuurmeting, de aanpassing van beloningsregelingen en invoering van de *clawback*-regeling.

De NBA wil vóór 1 januari 2016 de beroepseed voor accountants invoeren. Ook is de oprichting van een wetenschappelijk onderzoeksinstituut ('AccountancyLab') in gang gezet. Ambitie is om dit instituut medio 2016 operationeel te laten zijn.

Publiek toegankelijk

De NBA Monitor is publiek toegankelijk en biedt de mogelijkheid per kantoor of op geaggregeerd niveau te bekijken hoever de implementatie van de maatregelen uit het rapport

In het publiek belang is gevorderd.

De opzet sluit aan bij de uitvraag van gegevens die door toezichthouder AFM jaarlijks aan accountantsorganisaties wordt gedaan. De voortgangsmeting is gebaseerd op *self assessment*; de NBA vraagt kantoren hun gegevens ten minste ieder kwartaal te actualiseren.

De monitor biedt in eerste instantie informatie over de oob-accountantsorganisaties. In een later stadium worden ook gegevens van de niet-oob-kantoren opgenomen. In de werkgroep niet-oob wordt eerst bezien hoe de diverse maatregelen van toepassing zijn bij die kantoren.

Cursuslabel 'Academie Publieke Sector' maakt goede start

Op 11 februari 2015 hebben NBA en VRC een nieuw cursuslabel gelanceerd: Academie Publieke Sector.

Accountants en controllers vinden bij de Academie een actueel en op hun specifieke praktijk gericht cursusaanbod. Daarnaast biedt de Academie deze doelgroep een platform om kennis te delen en ervaringen uit te wisselen. De Academie Publieke Sector sluit aan bij het voornemen van de NBA om nadrukkelijker aandacht te besteden aan specifieke sectoren. Academie Publieke Sector is gestart met elf cursussen in het voorjaar en ontwikkelt voor het na-jaar nogmaals tien cursussen speciaal voor leden die in of voor de publieke sector werken.

Kijk voor meer informatie op www.academiepubliekesector.nl

 **Academie
Publieke Sector**

Partners
NBA

In memoriam

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van 21 collega's.

Bernardus Hendrikus te Marvelde RA, Hilversum, overleden 12 februari 2015, 95 jaar

Josephus Antonius Marie van der Tak RA, Wassenaar, overleden 11 maart 2015, 93 jaar

Dirk Essink RA, Koekange, overleden 7 januari 2015, 87 jaar

Johannes Schaller RA, Nieuw-Vennep, overleden 7 maart 2015, 93 jaar

Johannes Jacobus Sanders RA, Soest, overleden 18 maart 2015, 86 jaar

Hilbert ten Oever RA, Berkel en Rodenrijs, overleden 31 januari 2015, 86 jaar

Marinus Simon Marie de Weert RA, Mierlo, overleden 9 januari 2015, 77 jaar

Jolle Albert van der Meulen RA, Warga, overleden 12 februari 2015, 76 jaar

Aleidus Prinsen RA, Amstelveen, overleden 29 januari 2015, 84 jaar

Hendrikus Johannes Mulder RA, Zwolle, overleden 5 april 2015, 85 jaar

Jacob Bernardus Vegter RA, Nietap, overleden 21 januari 2015, 77 jaar

Theodorus Harmen Philippus Jan van Papenrecht RA, 's-Gravenhage, overleden 21 mei 2015, 79 jaar

Willem Hendrik Voorhoeve RA, Voorburg, overleden 19 mei 2015, 85 jaar

Ronald Serge de Laak RA, Nijmegen, overleden 18 maart 2015, 44 jaar

Marius Stephanus Hindriks RA, Ede, overleden 27 mei 2015, 101 jaar

Willem Eelman AA, Den Burg, overleden 18 maart 2015, 77 jaar

Hendrikus Adrianus Antonius Maria van Gorp AA, Hilvarenbeek, overleden 25 maart 2015, 59 jaar

Johan den Houting AA, Ede, overleden 15 januari 2015, 72 jaar

Mels Noordermeer AA, Oud-Beijerland, overleden 15 februari 2015, 85 jaar

Adriaan François Oostdijk AA, Terneuzen, overleden 29 mei 2015, 68 jaar

Leonard Hubert Peter Vliex AA, Amsterdam, overleden 28 januari 2015, 53 jaar

NBA NIEUWS

'Nu kom je bij de mens, dat is het lastigste'

Hoe bereik je de gewenste cultuur in een accountantsorganisatie? Op welke wijze stuur je gedrag en vermijd je een angstcultuur?

Die vragen kwamen aan de orde tijdens een besloten rondetafelbijeenkomst over cultuur en gedrag bij oob-kantoren. Daarvoor kwamen de heads of audit van oob-accountantsorganisaties op 20 april 2015 naar de NBA.

Geen meetlat

Organisatiepsycholoog Erik van de Loo benadrukte dat een meetinstrument moet aansluiten op zaken die al beschikbaar zijn in een aantal kantoren. "Veel organisaties zijn druk bezig met cultuur en kwaliteit, we moeten niet opnieuw het wiel uitvinden." Het instrument wordt geen meetlat, maar is vooral een eerste stap in cultuurverandering. Een cultuurmeting helpt om bewust en onbewust gedrag in beeld te krijgen en in gesprek te komen met de eigen organisatie.

Ter voorbereiding is een rondgang langs kantoren gemaakt. De ontwikkeling van het meetinstrument is in een vergevorderd stadium. Daarbij wordt gekeken naar meetinstrumenten in andere sectoren: "Als het goed genoeg is voor kerncentrales, moet het ook bruikbaar kunnen zijn voor accountants", aldus Van de Loo.

Busy season

Tijdens de bijeenkomst gaven de heads of audit een inkijkje in de diverse cultuurprogramma's van de kantoren. Na publicatie van het rapport *In het publiek belang* is begonnen met procedures aan te passen of

aan te scherpen. "Maar nu kom je bij de mens, dat is het lastigste." De samenwerking met andere disciplines binnen de organisatie is daarbij een aandachtspunt; accountants kunnen niet altijd rekenen op begrip. Ook de werkdruk is een bron van zorg. "Hoe houd je kwaliteit levend in het busy season? Als er avond aan avond hard moet worden gewerkt, valt er wel eens iets van de wagen." Kantoren organiseren rondetafelsessies met medewerkers, om te zien wat er leeft.

"Leuk wat er uit een meting komt, maar wat vindt er nu echt op de vloer plaats, wat is het onderbuikgevoel van mensen?"

Niet foutloos

Incidenten zullen ongetwijfeld blijven, ook na invoering van verbeterplannen en cultuurprogramma's: "Er zullen altijd fouten gemaakt worden, ik geloof niet in de illusie van een foutloze accountant." Tijdsdruk is vaak een factor van belang, maar

mag niet de doorslag geven: "Als we morgen moeten afsluiten maar ik voel me er niet comfortabel bij, dan moet je ervoor kiezen om dat niet te doen. Ik wil rustig kunnen slapen." Kun je cultuur veranderen door een koppeling met beloningscomponenten? Daar is niet iedereen van overtuigd: "De salarissen zijn goed, mensen liggen niet wakker van tien procent minder." Alternatief kan zijn om het te zoeken in de status van partners, bijvoorbeeld door ze in een lagere categorie te plaatsen. Dat raakt ze veel meer.

Inmiddels wordt het instrument verder ontwikkeld, zodat het in het najaar kan worden toegepast. NBA en oob-kantoren hebben zich ten doel gesteld de cultuurmetingen vóór het einde van 2015 te hebben verricht.

Zie voor het complete verslag *Accountant.nl (Rondetafel: Sturen op gedrag)*.

NBA NIEUWS

Open brief NBA aan zorgsector: minister moet regie nemen

Er is onduidelijkheid over de reikwijdte van rollen, positie en mandaat van de instanties in de zorgsector. Het maatschappelijk vertrouwen in de zorg en in het beleid van de overheid lijkt te dalen. Heldere governance en het integreren van een aantal betrokken partijen is nodig. Zolang het systeem niet optimaal functioneert moet de minister van VWS de regie nemen en partijen bij elkaar brengen.

Dat schreef de NBA medio mei in een open brief aan de curatieve zorgsector.

Complexe governance

Zorginstellingen hebben niet alleen te maken met zorgverzekeraars, brancheorganisaties en patiëntenverenigingen, maar ook met het ministerie van VWS en organisaties als de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Instellingen worden geconfronteerd met een veelheid aan verzekeraars en polissoorten, elk met hun eigen vergoedingsvoorwaarden. Sommige instellingen moeten ook nog rekening houden met gemeenten en zorgregio's, die elk hun eigen beleid mogen bepalen. Dit leidt tot complexe administratieve processen. De NBA adviseert om helder in beeld te brengen wat ieders verantwoordelijkheid is, waar overlap is of juist gaten ontstaan. Het aantal spelers moet worden beperkt of geïntegreerd. NBA-voorzitter Huub Wieleman: "Dat de huidige systemen niet goed werken heb ik ook zelf ervaren. Bijna een jaar na een eigen ziekenhuisbezoek had ik nog altijd geen rekening gezien. Toen ik zelf de cfo van het ziekenhuis en de NZa belde bleek me hoe eenvoudige zaken ingewikkeld kunnen worden gemaakt. Dat moeten we niet willen." Bij de totstandkoming van nieuwe regels moet samen met experts en ervaringsdeskundigen uit de sector zelf standaard op uitvoerbaarheid, kosten en controleerbaarheid worden getoetst, aldus de NBA.

Open brief

De open brief aan de curatieve zorgsector *Op weg naar vertrouwde zorg* is onderdeel van een reeks publicaties van de NBA, waarin signalen en aanbevelingen aan sectoren worden afgegeven. De brief kreeg veel aandacht in de media en werd door Saskia Stuiveling, president van de Algemene Rekenkamer, aangehaald tijdens haar toespraak voor de Tweede Kamer op Verantwoordingsdag.

Goodwill-model nog belangrijk voor accountantskantoren

Zeventig procent van de accountantskantoren met een AFM-vergunning beschikt nog over een goodwill-regeling. Een kwart van de kantoren geeft aan nooit een goodwill-model te hebben gehad, de overige respondenten hebben dit afgeschaft. Dit blijkt uit een inventarisatie die de NBA in maart en april heeft gehouden. Het uitfaseren van de goodwill-regelingen bij accountantskantoren is een uitvloeisel van maatregel 3.7 uit het rapport *In het publiek belang*. Van de ruim 400 betrokken kantoren hebben er 139 meegewerkt aan de inventarisatie.

Winstrechten

Goodwill wordt door de kantoren vooral gezien als een vergoeding voor winstrechten van de zittende partners en als een vorm van ondernemerschap. Bij bijna dertig procent van de kantoren met een goodwill-regeling staat het model al ter discussie.

De projectgroep die werkt aan de uitfasering van het goodwill-model bekijkt op dit moment een aantal oplossingsrichtingen, mede aan de hand van *best practices*.